Uppsala kommun

Datum:
2026-10-21

Diarienummer:
MHN-2026-00520-1

Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Handläggare:
Hanna Leidholdt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Yttrande gällande detaljplan för Brandstation i Knutby (dnr Ecos 2025-542)

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. **att** överlämna yttrandet daterat 18 november 2026 till plan- och byggnadsnämnden.

Ärendet

Miljö-och hälsoskyddsnämnden har fått en remiss för detaljplan för Brandstation i Knutby som befinner sig i samrådsskedet.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för en ny brandstation i Knutby. Motivet till planläggningen är att nuvarande brandstationen i Knutby inte uppfyller de krav som finns för en fungerande verksamhet idag.

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att ett genomförande av detaljplan för Brandstation i Knutby inte kan antas medföra risk för betydande miljöpåverkan.

Beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningen. Miljöförvaltningen har tagit hänsyn till barnperspektivet främst genom att granska buller, solljus, luftkvalitet och förorenad mark för att bidra till att säkerställa en god miljö att visats i. Ärendet bedöms inte ha konsekvenser sett ur perspektiven för jämställdhet eller näringsliv.

Föredragning

Vatten och avlopp

Den genomförda miljötekniska markundersökningen konstaterar PFAS i grundvattnet.

På grund av konstaterad PFAS-förorening i grundvattnet bedömer miljöförvaltningen att en förutsättning för att planen ska kunna genomföras är att fastigheten ansluts till kommunalt vatten och avlopp.

Förorenade områden

Två potentiellt förorenade områden har identifierats cirka 125 och 250 meter norr om planområdet. Den ena utgörs av befintlig brandstation och den andra av en bilvårdsanläggning.

En miljöteknisk markundersökning för planområdet för den nya brandstationen har tagits fram som visar att halter över lokala bakgrundshalter och generella riktvärden för känslig markanvändning förekommer i jord med avseende på barium och nickel. Per- och polyflourerade alkylsubstanser (PFAS) har påträffats i grundvattnet i halter som tyder på mycket stark påverkan enligt SGU:s bedömningsgrund. Enligt konsultens bedömning kan spridningsrisker av PFAS till våtmark och ytvatten nedströms området inte uteslutas. Innan byggstart rekommenderar konsulten att kompletterande undersökning utförs i syfte att säkerställa att källan till PFAS-förekomsten i grundvattnet är uppströmsliggande. Detta för att kunna skapa en så bra bild av nuvarande föroreningssituation som möjligt, så att det är tydligt vilka föroreningar som redan finns på platsen innan uppförande av den nya brandstationen.

En underrättelse om påträffade föroreningar i mark och grundvatten i området för den nya brandstationen har kommit in till miljöförvaltningen och det finns ett tillsynsärende som hanterar underrättelsen (MHN 2025-743). I tillsynsärendet följs upp att föroreningssituationen och eventuell spridning undersöks. Krav på avhjälpandeåtgärder ställs vid behov.

Miljöförvaltningen instämmer i konsultens rekommendation att det utifrån konstaterad PFAS-förorening inom planområdet krävs ytterligare provtagning för att kunna ta fram en riskbedömning för spridning av befintliga föroreningar samt inkomma med eventuella lämpliga åtgärdsförslag.

Miljöförvaltningen vill förtydliga att jämförelsevärde för de påträffade halterna av PFAS och eventuellt åtgärdsmål bestäms i miljöförvaltningens tillsynsärende med avseende på den påträffade föroreningen.

Planen ska förtydliga vilken påverkan genomförandet av planen har på hur föroreningar sprids i området.

Dagvatten

En dagvattenutredning har tagits fram i samband med planarbetet. Planerad exploatering innebär att befintlig åkermark ersätts av hårdgjord yta i form av brandstationsbyggnad, asfalt och mindre byggnader för förråd.

Då placering av brandstationen har ändrats inför samrådsskedet kommer en uppdaterad dagvattenutredning att tas fram inför granskningsskedet i samband med projektering, efter att brandstationens nya placering prövats i samrådet.

Ett genomförande av detaljplanen innebär att vissa föroreningshalter och föroreningsmängder ökar vid genomförandet av planen utan reningsåtgärder. Eftersom detaljplanen innebär en stor förändring av markanvändningen är det svårt att komma ned i befintliga föroreningshalter och mängder. För att fördröja och rena dagvatten från utbredningsområdet anläggs ett dike längs med brandstationens

områdesgräns. Föreslagen dagvattenhantering innebär vidare att vattnet ska ledas till omkringliggande diken. Från diket i utredningsområdet leds dagvattnet via två diken innan det leds vidare till recipienten Söder-Giringen. Dikena som vattnet planeras passera är ett dike tillhörande Trafikverket och ett befintligt dike som tillhör ett markavvattningsföretag och dikena ska avskilja både grövre och finare föroreningar. Ett långt dike med god infiltrationsförmåga kan även avlägsna lösta föroreningar. Utanför planområdet färdas vattnet cirka 5 kilometer i befintliga diken, innan det når recipienten.

I utredningen beräknas föroreningshalter och -mängder för befintlig och planerad markanvändning, med och utan dagvattenåtgärder. Enligt dagvattenutredningen innebär föreslagen dagvattenhantering via diken att beräknade föroreningsmängder minskar för samtliga studerade ämnen förutom koppar, krom, nickel, kvicksilver och BaP.

Miljöförvaltningen anser att den nya dagvattenutredningen ska inkludera PFAS i föroreningsberäkningen samt utreda och föreslå ytterligare reningsåtgärder som behöver vidtas för att inte riskera föroreningstransport till omgivningen och recipienten Söder-Giringen.

Klimatanpassning (Översvämningsrisk vid skyfall)

Eftersom planområdet inte ligger i lågområde och dessutom planeras att höjas i förhållande till befintlig mark, bedöms inte större regn medföra skador på byggnader. Vid större regn kan diket brädda till åkermarken. In- och utfarten behöver höjdsättas så att vatten inte rinner in i planområdet vid större regn.

Ett genomförande av detaljplanen innebär att planområdet omvandlas från en genomsläpplig grön yta till en yta som till större delen är hårdgjord. Detta innebär konsekvenser kopplat till ökade dagvatten- och skyfallsflöden. I planområdets ytterkant finns en zon som inte får hårdgöras och som ska vara vegetationsbeklädd. Inom ytan kan träd eller andra planteringar med fördel anordnas för att till viss del kompensera för den mark som tas i anspråk.

Grundvatten

Den genomförda miljötekniska markundersökningen konstaterar PFAS i grundvattnet.

Miljöförvaltningen anser att planunderlaget ska redovisa en bedömning om planens genomförande kan medföra risk för spridning av de påträffade halterna av PFAS i grundvattnet.

Eventuell uppkommande länsvatten under genomförandet av planen får inte släppas till dagvattennät eller infiltreras i mark innan kontroll av föroreningsinnehåll. Påträffas föroreningar ska miljöförvaltningen underrättas omgående enligt 10 kap miljöbalken.

Luftkvalitet

Planområdet är beläget i ett område med god luftkvalitet. Miljöförvaltningen bedömer att detaljplanens genomförande inte medför någon risk för att miljökvalitetsnormerna för partiklar ($PM_{2,5}$ och PM_{10}) eller kvävedioxid (NO_2) överskrids inom eller i anslutning till planområdet. Både miljökvalitetsmål och WHO:s riktvärden bedöms kunna uppfyllas. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att ingen detaljerad luftutredning behöver utföras inom ramen för detaljplanearbetet.

Buller

Miljöförvaltningen bedömer att bullerpåverkan från den planerade verksamheten kommer att vara begränsad. Med hänsyn till närliggande bostäder ska det dock framgå av planhandlingarna hur buller från utryckningsfordon, eventuell övningsverksamhet samt tekniska installationer har beaktats vid planeringen. En översiktlig redovisning bedöms vara tillräcklig med hänsyn till verksamhetens omfattning.

Jordbruksmark

Planområdet utgörs av jordbruksmark som är skyddad enligt miljöbalkens hushållningsbestämmelser (3 kap. 4 §). Lagen säger att jordbruksmark bara får användas för byggnation om det handlar om ett väsentligt samhällsintresse, och om behovet inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

I planbeskrivningen redogörs för ett resonemang gällande om detaljplanen utgör ett väsentligt samhällsintresse och en utförd lokaliseringsutredning presenteras.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 21 oktober 2026.
- Bilaga 1, Förslag till yttrande
- Bilaga 2, Översiktskartor

Miljöförvaltningen

Linda Jacobson
Förvaltningsdirektör

Uppsala kommun

Datum:
2026-11-18

Diarienummer:
MHN-2025-542

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Yttrande

Handläggare:
Hanna Leidholdt

Uppsala kommun
Plan- och byggnadsnämnden
753 75 UPPSALA

Yttrande över detaljplan för Brandstation i Knutby, samråd

Remiss från plan- och byggnadsnämnden, diarienummer PBN 2024-003109.

Remisstid: 8 oktober till 20 november 2026. Förlängd svarstid har beviljats till 25 november 2026.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (nämnden) har följande synpunkter på:

Vatten och avlopp

På grund av konstaterad PFAS-förorening i grundvattnet bedömer nämnden att en förutsättning för att planen ska kunna genomföras är att fastigheten ansluts till kommunalt vatten och avlopp.

Förorenade områden

Två potentiellt förorenade områden har identifierats cirka 125 och 250 meter norr om planområdet. Den ena utgörs av befintlig brandstation och den andra av en bilvårdsanläggning.

En miljöteknisk markundersökning för planområdet för den nya brandstationen har tagits fram som visar att halter över lokala bakgrundshalter och generella riktvärden för känslig markanvändning förekommer i jord med avseende på barium och nickel. Per- och polyflourerade alkylsubstanser (PFAS) har påträffats i grundvattnet i halter som tyder på mycket stark påverkan enligt SGU:s bedömningsgrund. Enligt konsultens bedömning kan spridningsrisker av PFAS till våtmark och ytvatten nedströms området inte uteslutas. Innan byggstart rekommenderar konsulten att kompletterande undersökning utförs i syfte att säkerställa att källan till PFAS-förekomsten i grundvattnet är uppströmsliggande. Detta för att kunna skapa en så bra bild av nuvarande föroreningssituation som möjligt, så att det är tydligt vilka föroreningar som redan finns på platsen innan uppförande av den nya brandstationen.

Nämnden instämmer i konsultens rekommendation att det utifrån konstaterad PFAS-förorening inom planområdet krävs ytterligare provtagning för att kunna ta fram en riskbedömning för spridning av befintliga föroreningar samt inkomma med eventuella lämpliga åtgärdsförslag.

Nämnden vill förtydliga att jämförelsevärde för de påträffade halterna av PFAS och eventuellt åtgärdsmål bestäms i nämndens tillsynsärende med avseende på den påträffade föroreningen.

Planen ska förtydliga vilken påverkan genomförandet av planen har på hur föroreningar sprids i området.

Dagvatten

Enligt dagvattenutredningen innebär föreslagen dagvattenhantering via diken att beräknade föroreningsmängder minskar för samtliga studerade ämnen förutom koppar, krom, nickel, kvicksilver och BaP.

Nämnden anser att den nya dagvattenutredningen ska inkludera PFAS i föroreningsberäkningen samt utreda och föreslå ytterligare reningsåtgärder som behöver vidtas för att inte riskera föroreningstransport till omgivningen och recipienten Söder-Giringen.

Grundvatten

Nämnden anser att planunderlaget ska redovisa en bedömning om planens genomförande kan medföra risk för spridning av de påträffade halterna av PFAS i grundvattnet.

Eventuell uppkommande länsvatten under genomförandet av planen får inte släppas till dagvattennät eller infiltreras i mark innan kontroll av föroreningsinnehåll. Påträffas föroreningar ska miljöförvaltningen underrättas omgående enlig 10 kap miljöbalken.

Buller

Nämnden bedömer att bullerpåverkan från den planerade verksamheten kommer att vara begränsad. Med hänsyn till närliggande bostäder ska det dock framgå av planhandlingarna hur buller från utryckningsfordon, eventuell övningsverksamhet samt tekniska installationer har beaktats vid planeringen. En översiktlig redovisning bedöms vara tillräcklig med hänsyn till verksamhetens omfattning.

Hållbar utveckling

Förnybara resurser och giftfria material ska användas i så stor utsträckning som möjligt för att bidra till möjligheten att uppnå en hållbar och långsiktig utveckling i Uppsala kommun samt för att Sveriges miljömål ska uppnås. Exempel på detta kan vara att förnybara energikällor används för energiförsörjning, att giftfria och klimatvänliga material används i dess uppbyggnad och att gröna ytor skapas med lokalt förekommande arter som kan bidra till en ökad biodiversitet.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klara Ellström
ordförande

Birgitta Robért
nämndsekreterare

Översiktskarta - Detaljplan för Brandstation i Knutby

Figur 1: Orienteringskarta. Planområdets läge är markerat med grön yta. Positionen för tidigare brandstation markeras med röd ring.

Figur 2: Vy från väg 282 mot Knutby kyrka. Kyrkan skyms av byggnaden. Bild: Norconsult AB.

Figur 3:Situationsplan över möjlig placering av brandstationen och övriga funktioner. Bild: Norconsult AB.